

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

„Какво са всъщност „Умните селища“ (smart villages)?”

с. Маноле, Културно-информационен център
„Малтепе“
28.09.2021г.

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.

Smart villages – какво си представяме?

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.

Няма стриктно определение, но „smart” (интелигентни) предполага развитие на някаква форма на иновация/и в живота на конкретно селище в селски район, с цел да се подпомогнат местните общности да намерят нови или алтернативни решения за справяне с предизвикателствата пред тях. Иновациите не трябва да се разбират само като нови подходи и решения; но също така и от ангажирането на нови заинтересовани страни, развитие на нови партньорства и процеси на сътрудничество, нови начини на работа и нови форми на управление и финансиране.

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.

- ▶ Важно е “интелигентните селища” да разглеждат бъдещите тенденции (като например технологични/дигитални или изменението на климата), които влияят върху бъдещето на местното развитие на общностите като предизвикателства или възможности.
- ▶ Има (поне) три вида иновации, които са изключително важни за контекста на развитието на селските райони/“интелигентните селища”:

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.

1. Цифрови иновации

2. Технологични иновации

3. Социални иновации

- ▶ **Цифровите и технологичните иновации** могат да предложат нови възможности и могат да бъдат решаващ двигател за промяна за “интелигентните селища” при условие на използване на достатъчно добър широколентов достъп до Интернет.
- ▶ **Социалните иновации** от своя страна са един от основните инструменти за справяне със социалните предизвикателства и засилване на социалното сближаване в местните общности. Социалните иновации се отнасят както до социалните цели - напр. разработване на нови иновативни инструменти, подходи или продукти за подобряване на основни услуги, така и по отношение на социалните процеси - т.е. нови видове сътрудничество, ангажиране на нови заинтересовани страни или нови начини за работа с местни заинтересовани страни.

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.

Проект Smart Rural 21

<https://www.smartrural21.eu/>

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.

За какво е проектът?

Проектът „Умните селски райони“ е проект за две години и половина/2019-2022/, координиран от групата E40 и подкрепен от Европейската комисия (DG AGRI) с общата цел да насърчава и вдъхновява селата да разработват и прилагат интелигентни селски подходи и стратегии в цяла Европа, да прави заключения и да подкрепя бъдещите намеси на ОСП в интелигентните села.

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.**

- ▶ Всяко селище, което има визия или намерения за развитието си като “интелигентно селище” можеше да кандидатства за включване в Smart Rural 21 до 5 май 2020 год.
- ▶ Попълва се формуляр с подробна информация
- ▶ През юли 2020г. бяха обявени избраните 17 селища от различни страни от ЕС, освен пилотните 5 от: Ирландия, Финландия, Франция, Чехия и Гърция. О България бе избрано с. Брестово /обл. Ловеч/
- ▶ През септември бе дадена възможност на осаналите села да напишат свои стратегии сами и да ги предадат до края на 2020г.-Come Along!
- ▶ 185 общности са се регистрирали от 23 държави от ЕС и 2 държави извън ЕС – в този допълнителен етап. Много от тези села активно участват в няколко дейности по проекта Smart Rural 21.
- ▶ 19 села от страни от ЕС и Турция изработиха свои стратегии и бяха включени в проекта. От България бе избрано с. Куртово Конаре

Европейски съюз

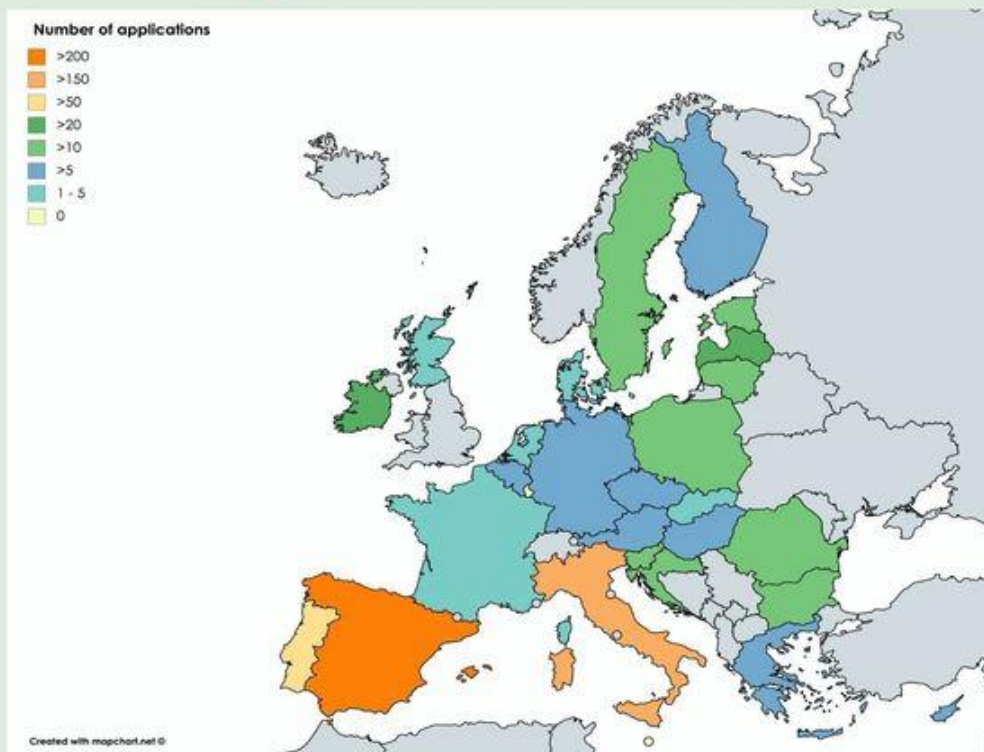
ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.

Outcomes of application process 734 applications received

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.

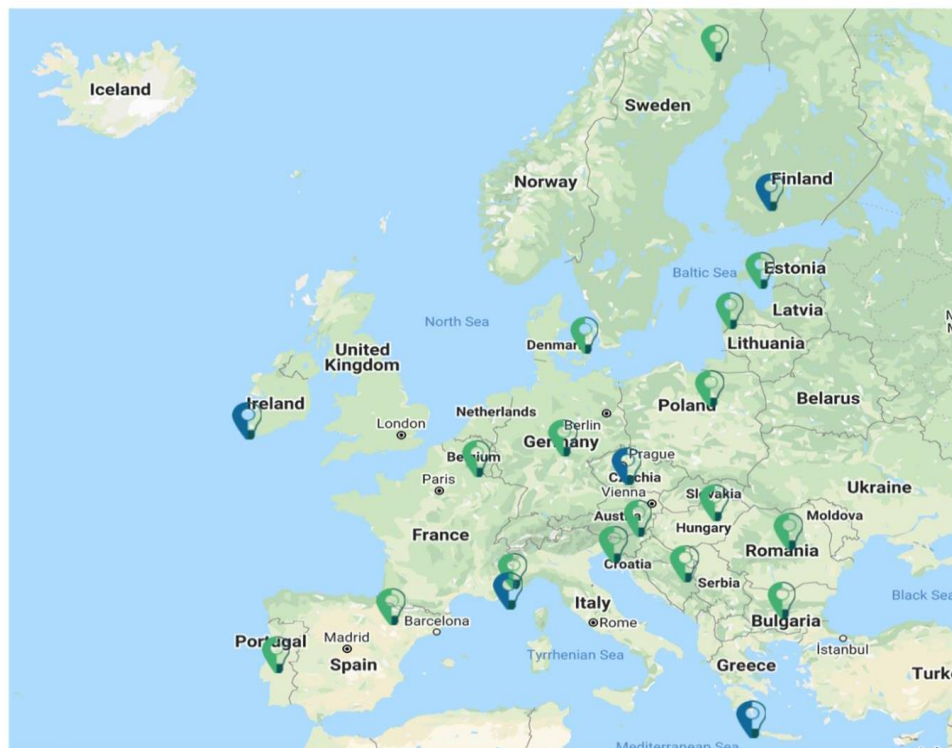
Добри практики от селища от ЕС

Newly selected villages

- 📍 Alsunga (Latvia)
- 📍 Ansó (Spain)
- 📍 Babina Greda (Croatia)
- 📍 Brestovo (Bulgaria)
- 📍 Ostana (Italy)
- 📍 Penela (Portugal)
- 📍 Profondeville (Belgium)
- 📍 Remetea (Romania)
- 📍 Šentviška Gora (Slovenia)
- 📍 Sollstedt (Germany)
- 📍 Stanz im Mürztal (Austria)
- 📍 Tomaszyn (Poland)
- 📍 Torup (Denmark)
- 📍 Uppony (Hungary)
- 📍 Virtsu (Estonia)
- 📍 Vuollerim (Sweden)

Pre-selected villages

- 📍 Mukařov (Czechia)
- 📍 Dingle (Ireland)
- 📍 Mouans-Sartoux (France)
- 📍 Kythera (Greece)
- 📍 Raudanmaa (Finland)

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.

Mouans-Sartoux – Франция

Интелигентно селище Mouans-Sartoux е признато на национално и европейско ниво за своята амбициозна и устойчива местна хранителна политика, която има за цел да защити както околната среда, така и здравето на гражданите. Тази политика се основава главно на 100% органични и най-вече местни училищни столове, общинско стопанство, което доставя повечето от зеленчуците, консумирани в столове, устойчиви образователни дейности за храните към ученици, както и гражданите като цяло, подкрепата за инсталиране на биологични фермери на територия, разпространение и подкрепа на други френски и европейски градове за техния местен хранителен преход ... Хранителната политика се подкрепя непрекъснато от избраните представители в продължение на няколко десетилетия. За да подобри прилагането му, общината реши през 2016 г. да създаде специфична услуга: Център за устойчиво хранително образование (Maison d'Éducation à l'Alimentation Durable-MEAD). Градът в партньорство със своето население заедно с университети / изследователски центрове също други ключови партньори, продължава да се опитва да разработи и реализира иновативни политически действия, насочени към укрепване на хранителната му политика. Въпреки амбицията и постиженията си, хранителният проект на Mouans-Sartoux все още не използва широко цифрови инструменти, които биха могли допълнително да го укрепят и проправят път към иновативни действия.

https://www.smartrural21.eu/villages/mouans-sartoux_fr/

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.

▶ Китера (Гърция)

▶ Население: 3 350

▶ Китера се намира в Южна Гърция между южен Пелопонес и Крит. Това е планински остров, който е съставен от редица малки села, като най-голямото има около 400 жители. Растителността е богата, особено в северните и западните части на острова. Климатът е средиземноморски, с достатъчно влажност и силни ветрове особено през зимата. Китера има население от три хиляди жители, включващи селата, които са много и малки, разпръснати из цялата област. Островът е административно в община Антикитера, едноименния съседен остров, провинция Китера принадлежи към Префектура Пирея. Хората се занимават със земеделие, търговия и туризъм. Основните селскостопански продукти са зехтинът и известният качествен мед. Пътуването на острова бързо се разраства през последните години и привлича вниманието на много посетители и туристически предприемачи.

▶ **Основни тематични области:** селско стопанство (маслини), туризъм, екологична устойчивост, образование и здравеопазване

▶ **Човеко - финансов капацитет и мотивация:** Активна местна общност с много малки официални или неформални групи

▶ **Други активи на общността** включват богати природни ресурси и привлекателност, местни храни и хранителни продукти

▶ **Местни лидери** като млад динамичен кмет (избран за втори път) способен лидер с ясна визия за развитие на общината

▶ **Сътрудничество** с МИГ Атика, културни организации на местно ниво, както и с други организации като Елинското орнитологично дружество и Националната обсерватория в Атина

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.

Очаквана добавена стойност на проекта - там, където селото се нуждае от подкрепа:

- ▶ Справяне с предизвикателства като застаряващото население (броят на 65+ се увеличава), младите хора, напускащи да учат другаде, и възрастните хора, които се връщат за пенсиониране; изолация (най-близкият бряг е 2 часа пътуване с кораб), липса на добра транспортна връзка, зависимост от туризъм и липса на други предприемачески дейности
- ▶ Определяне на интелигентни решения за проблемите, с които се сблъсква островът и неговите малки общности, като основната цел е запазването на младежта на острова, основните области на интерес включват туризъм и селско стопанство, но също така и образование и здравните услуги
- ▶ Специализирани знания, необходими за разработване на стратегии, не са необходими специализирани знания за това как да се разработят ефективни стратегии, надграждайки богатите активи на общността .
- ▶ Отделните проекти не се обединяват в един съгласуван стратегически подход
- ▶ Разработване на ефективни механизми за сътрудничество / управление сред местните села.

https://www.smartrural21.eu/villages/kythera_el/

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.

Мукаџов (Чешка република)

- ▶ Население: 2 500
- ▶ Мукаров е село, разположено на 30 км от Прага, столицата на Чешката република. Състои се от три части (бивши независими общности) - Мукаџов, Srbín и Žernovka. Мукаров е разположено на околновръстния пръстен на столицата и е с масивно жилищно строителство и увеличение на населението. Местните жители губят земеделието си и традиционното каменоделство, полетата са превръщат в нови улици на новопостроените семейни къщи и където хората вече са непознати помежду си. Повечето хора пътуват всеки ден за работа и се борят с ежедневните задръствания. Селото има за цел да подобри качеството на живот на жителите си, да засили устойчивото развитие, да запази околната среда, да запази доброто отношенията между съседите - както местните жители, така и новодошлите.
- ▶ **Основни тематични области:** решения за социални услуги, екологични проблеми и тяхният мониторинг, е-управление на връзката град-село
- ▶ **Човешки и финансов капацитет и мотивация:**
- ▶ Стратегически документи: Местен план за развитие на селото; проекти, които включват инфраструктурни, в сферата на образованието, културата и дейностите за свободното време.
- ▶ Добра широколентова свързаност/оптичен интернет/: Широколентовият достъп е добър, последната част от селото трябва да получи оптична връзка до края на годината
- ▶ Управленски структури: Активни кмет и заместник-кмет, общински съвет с 15 избрани членове и селски съвет с 5 членове. Седем общински комисии
- ▶ Няколко активни асоциации: доброволни пожарникари, футболисти, Асоциация Мукаџов-sko

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.

Очаквана добавена стойност на проекта - там, където селото се нуждае от подкрепа

- ▶ Местната стратегия не е „Smart“, т.е. има много малко отделено място за интелигентните технологии в нея
- ▶ Необходимо е да се подпомогне разработването на нови инициативи, базирани на ИТ технологиите, досега „цифровизацията“ е ограничена до стартирането на новия уебсайт на селото, но няма истински Smart функции
- ▶ Селото търси прости и ефективни инструменти за електронно управление, т.е. начини за комуникация с гражданите
- ▶ Интерес за разработване и подкрепа на инициативи за мониторинг на околната среда и решения за социални грижи
- ▶ Местното население е разделено на местни жители и новодошли, както и на активни и пасивни граждани

https://www.smartrural21.eu/villages/mukarov_cz/

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.

Рауданмаа/Финландия/

- ▶ Рауданмаа е селски район с около 600 жители, който се състои от няколко малки селца и къщи, заобиколени от красива природа на езерото, гори и ниви. Хората живеят много близо до природата, което е голямо предимство, което селото може да предложи както на нови жители, така и на посетители. Основният ни стремеж е да бъде ориентирано към услуги, иновативно село, където ежедневието протича гладко. Искат да въведат нови, иновативни възможности, за да се засилим селската икономика и условията на живот. Местната общност е много активна и подкрепя нови инициативи. Имат няколко асоциации, които организират дейности и позволяват динамичен общ начин на живот, на който селяните се радват. Организират редовни събирания по въпроси, които вълнуват всички, споделят новини и въпроси от интерес в социалните медии. Изградили са сами собствен водопровод, канализация и оптична мрежа. Работата на разстояние е ежедневие за тях, което поддържа много предприемачи и съвременни ферми свързани със света. Работните оптични мрежови връзки също така позволяват на ученици и учители да участват в отдалечени сесии, които са станали норма по време на случайни блокировки. Една от основните инициативи е да създадат добре функционираща интелигентна селска зала, която предоставя дейности и множество услуги на местните жители и посетители. “Събрахме мнения и идеи от всички селяни, намерихме вдъхновение в решенията на други села и работихме с компании партньори, за да разработим план за кметството на селото. В момента работим в тематични работни групи по подробни планове за обновяване, функциониране и устойчивост на нашата зала и очакваме да започнем много нови дейности през пролетта на 2021 г.”

https://www.smartrural21.eu/villages/raudanmaa_fi/

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.**

<https://www.smartrural21.eu/villages/> - стратегии на села от ЕС

Умни решения – видеофилми – добри практики от страни от ЕС:

<https://www.smartrural21.eu/smart-solutions/>

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.

Следващ етап на проекта и мястото на Smart villages в ОСП на ЕС

- ▶ Концепцията за "интелигентни селища /smart villages/ се появява като резултат от декларацията за развитие на селските райони ("A Better Life in Rural Areas", the Cork Declaration 2.0) от европейската конференция в Корк, Ирландия (2016) и последвалата я съвместна инициатива [EU Action for SMART VILLAGES](#) на трима европейски комисари (Commissioner for Agriculture and Rural Development, Commissioner for Regional Policy Commissioner for Mobility and Transport), в която се прави преглед на основните области на политиката на ЕС, които вече могат да допринесат за развитието на интелигентни селища в ЕС. В този документ се подчертава необходимостта от обединяване на различни програми, за да се изгради стратегически подход, който може да насърчи развитието на такива селища. Описват се и 16 конкретни действия за насърчаване на развитието на "интелигентни селища", които се основават на широк кръг от политики на ЕС, включително развитие на селските райони, регионално развитие, научни изследвания, транспорт, енергетика и цифрови политики.

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.

- ▶ Едно от тези действия е стартирането на пилотен проект за [интелигентни еко-социални селища](#), инициран от Европейския парламент и изпълняван в рамките на дейността Европейската комисия (ГД "Земеделие и развитие на селските райони"), в резултат на който се въвежда работно определение за интелигентни селища/smart villages (в селски райони).
- ▶ В последните няколко години ENRD публикува серия от документи в тази сфера на специално създаден за целта [портал](#), включващ и секция със специфичен акцент върху политически [инициативи](#).
- ▶ По долу са линкове към кратки презентации на намеренията и планирането на няколко страни за прилагането на "интелигентни селища" в следващия програмен период:
 - ▶ · [Smart Villages in Finland: ideas for designing support in the future CAP Strategic Plan](#)
 - ▶ · [Smart Villages in Austria: Considerations for implementation in the CAP Strategic Plan](#),
 - ▶ · [Smart Villages – An Irish Perspective. A vehicle for developing Rural Communities](#),
 - ▶ · [Proposal for supporting Smart Villages in the Slovenian Strategic Plan 2021-20217](#),

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.

Впоследствие стартират два нови проекта на ГД "Земеделие и развитие на селските райони:

- ▶ 1. **"Smart Rural 21[i]**, който е насочен на местно ниво (на ниво интелигентни селища). Това е един ключов пилотен проект, насочен към промотиране на прилагането на интелигентни селища за развитие на малките селища в ЕС, както и на основата на резултатите от проекта ще бъдат направени заключения относно възможностите за интервенция на новата ОСП по отношение на smart villages.
 - ▶ а. Избрани са общо 21 селища в ЕС (има/ше и едно българско такова), които получават техническа подкрепа за развитието на подходи и стратегии, както и други възможности за обмен на опит и ноу хау.
 - ▶ б. Освен тях други 185 селища са участници в инициативата **The Come Along!**, която е възможност за селищата, които са кандидатствали, но не са били избрани сред 21-те такива, да "се включат" в проекта Smart Rural 21. 19 от тях са подготвили и свои стратегии за развитие като интелигентно селище (има и едно българско такова – **Куртово Конаре!**)

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.

- ▶ 2. **Smart Rural 27[ii]** пък има за цел да повлияе на политиките за развитие на „интелигентни селища“ в момент, когато започва новия програмен период, и се изготвят стратегическите планове на ОСП както и да подпомогне държавите членки и селските общности в тях за прилагането на ОСП и други политики и инициативи на ЕС, които потенциално биха могли да подпомогнат развитието на „интелигентни селища“ в Европейски съюз.
 - ▶ а. Ангажираността на ключовите заинтересовани страни ще бъде основен момент и за тази цел ще бъде създадена пилотна европейска обсерватория на интелигентни селища, включваща широк кръг от заинтересовани страни (различни участници на различни нива на управление).
 - ▶ б. Като основа на пилотната обсерватория могат да бъдат създадени национални и регионални инициативни групи[iii] с участието на представители на ключови заинтересовани страни с капацитет, способности, интерес и потенциално влияние върху възможностите за развитие на "интелигентни селища" с цел обмен и съвместни инициативи за бъдеща подкрепа на този процес.
 - ▶ с. Очаква се тези групи да включват 10—15 представители в държавите членки, предоставяйки възможности за взаимодействие в различни области (ОСП, регионално развитие, цифровизиране и т.н.). Точният обхват на групите и тяхната дейност ще зависят от контекста на националната политика като участниците в тях не са непременно само тези, които са пряко ангажирани в разработването и управлението на съответните програми и политики (т.е. вземащи решения), но и тези, които биха могли да имат съществена гледна точка & ноу-хау, интерес и евентуално пряко влияние върху това как се прилагат съответните политики (прилагащи на практика тези политики).

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.

Каква е ситуацията в България?

- ▶ До този момент тази тема отсъства от процеса на планиране на стратегическите документи за следващия програмен период и концепцията Smart Villages ("интелигентни селища") не е включена в разработването на стратегическия план за ОСП 2021–2027. С малки изключения отсъстват каквито и да форми на дискусии как да се подкрепи използването/прилагането ѝ чрез ОСП или свързани с нея интервенции в селските райони чрез други инструменти и фондове (различни от ОСП).
- ▶ В същото време в проекта Smart Rural 21 има българско участие (чрез Куртово Конаре), а за да има такова и в Smart Rural 27 е необходимо да се направи описание на актуалното състояние на развитието на „интелигентни селища в България на основата на два въпросника – единият е за представители на заинтересовани страни, а вторият е за евентуални интелигентни селища у нас, както и да се създаде инициативна група с участието на представители на ключови заинтересовани страни.
- ▶ ...

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.**

Как Куртово Конаре попадна в картата на европейските Smart villages?

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.

19 Come Along! villages have also prepared their own smart village strategies:

- ▶ **Alsómocsolád** (Hungary)
- ▶ **Añora** (Spain)
- ▶ **Aveloso** (Spain)
- ▶ **Çakırlar** (Turkey)
- ▶ **Candeleda** (Spain)
- ▶ **Drenje** (Croatia)
- ▶ **Elvillar / Bilar** (Spain)
- ▶ **Engure** (Latvia)
- ▶ **“Észak–Hegyháti” Micro–region Union** (Hungary)
- ▶ **Hilvarenbeek** (Netherlands)
- ▶ **Killeedy** (Ireland)
- ▶ **Kurtovo Konare** (Bulgaria)
- ▶ **Od – Alboga – Hjerttorp / “OAS–villages”** (Sweden)
- ▶ **Ploeuc–L’Hermitage** (France)
- ▶ **San Costanzo** (Italy)
- ▶ **Satnica Đakovačka** (Croatia)
- ▶ **Sierra de Montánchez y Tamuja** (Spain)
- ▶ **Trnava** (Croatia)
- ▶ **Vega De Valcarce** (Spain)

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.**

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.

Шаблонът за стратегия за интелигентно село е инструмент, който помага на местните общности да разработят стратегия за местно развитие, която е адаптирана към концепцията за „интелигентно село“. Шаблонът има за цел да помогне за създаването на визия и път за развитие на селото в средносрочен и дългосрочен план.

- ▶ Стратегиите за интелигентно село трябва да бъдат **S.M.A.R.T.** (специфични, измерими, постижими, реалистични и ограничени във времето). Обаче видът на предприетите мерки, техният график и т.н. много ще зависят от местния контекст и следователно не са предварително дефинирани. Шаблонът за стратегия за интелигентно село не е разработен, за да отговори на конкретен поток или програма за финансиране

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.

Шаблонът за стратегия се състои от:

Стандартни компоненти на стратегията за местно развитие, като например:

- ▶ Описание на активите и възможностите на селото, както и предизвикателства и нужди и SWOT анализ;
- ▶ Ясна логика на намеса, включваща йерархия от цели, за да се отговори на SWOT, ключови действия за постигане на цели, очаквани резултати
- ▶ Планиране на финансови и човешки ресурси;
- ▶ Спецификация на капацитета, необходим за прилагане, управление и процедури за наблюдение.
- ▶ Компоненти, които отразяват основните принципи на концепцията за „умно село“:
- ▶ Ангажиране на заинтересованите страни: раздели за описание на методите за ангажиране на местната общност на всички етапи от оценка на нуждите, чрез разработване на стратегия, до планиране на действия;
- ▶ Връзки към съществуващи местни стратегии: раздели за описание на това как стратегията се основава на съществуващите стратегии и работи на местно ниво, за да се избегне дублирането на усилията.
- ▶ Връзки към програми / стратегии на по-високо административно ниво: раздели за описание на това как стратегията допринася за целите на стратегиите и програмите на по-високо ниво (микрорегионални / МИГ, регионални, национални). Това може да гарантира, че стратегията не се разработва изолирано и би могло да допринесе за идентифициране на съответните източници на финансиране по-късно.
- ▶ Интелигентни решения: препоръчително е предложените решения да включват поредица от иновативни елементи (цифрови, социални, технологични или други иновации), които могат да помогнат на селото да преодолее предизвикателствата си по „нетрадиционен“ начин).

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.

▶ Table of Contents

▶	<u>FOREWORD: SMART RURAL [NAME OF VILLAGE]</u>	1
▶	<u>I. INTRODUCTION</u>	2
▶	1.1 LOCAL GOVERNANCE IN [COUNTRY]	2
▶	1.2 WHAT IS A 'VILLAGE' IN [COUNTRY]?	2
▶	1.3 WHAT SMART IS FOR [VILLAGE NAME]	2
▶	<u>II. CONTEXT</u>	4
▶	2.1 CONTEXT OF THE SMART VILLAGE STRATEGY DEVELOPMENT	4
▶	2.2 EXISTING STRATEGIES & INITIATIVES	4
▶	2.2.1 LINKS TO EXISTING LOCAL STRATEGIES	4
▶	2.2.2 LINKS TO HIGHER LEVEL (LOCAL, REGIONAL, NATIONAL, EUROPEAN) STRATEGIES	5
▶	2.2.3 REVIEW OF PAST AND ONGOING (FLAGSHIP) PROJECTS AND INITIATIVES	5
▶	2.3 COOPERATION WITH OTHER VILLAGES	6
▶	4.2 SPECIFIC & OPERATIONAL OBJECTIVES IN RESPONSE TO SWOT	12
▶	4.3 SMART SOLUTIONS: ACTIONS, OUTPUTS AND RESULTS	15
▶	<u>V. MANAGEMENT AND MONITORING</u>	19
▶	5.1 MANAGEMENT	19
▶	5.2 MONITORING	19
▶	<u>VI. STAKEHOLDER ENGAGEMENT IN STRATEGY DEVELOPMENT</u>	20
▶	6.1 STAKEHOLDER ENGAGEMENT IN NEEDS ASSESSMENT	20
▶	6.2 STAKEHOLDER ENGAGEMENT IN STRATEGY DEVELOPMENT	20
▶	6.3 KEY CHANNELS OF COMMUNICATION AND AWARENESS RAISING AMONG CITIZENS	20
▶	6.4 PLANNED ACTIONS TO MOBILISE STAKEHOLDERS	21

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.

▶	<u>III.</u>	<u>KEY CHARACTERISTICS OF [XYZ VILLAGE]</u>	7
▶	3.1	KEY CHARACTERISTICS OF THE VILLAGE AND RURAL AREA	7
▶	3.2	KEY CHALLENGES	8
▶	3.1.1	[NAME OF CHALLENGE 1]	9
▶	3.1.2	[NAME OF CHALLENGE 2]	9
▶	3.3	MAIN ASSETS & OPPORTUNITIES	9
▶	3.1.3	[NAME OF ASSET / OPPORTUNITY 1]	9
▶	3.1.4	[NAME OF ASSET / OPPORTUNITY 2]	10
▶	3.4	KEY CHARACTERISTICS OF THE LOCAL COMMUNITY	10
▶	3.5	SWOT ANALYSIS	11
▶	<u>IV.</u>	<u>INTERVENTION LOGIC</u>	12
▶	4.1	OVERALL OBJECTIVE	12
▶	4.2	SPECIFIC & OPERATIONAL OBJECTIVES IN RESPONSE TO SWOT	12
▶	4.3	SMART SOLUTIONS: ACTIONS, OUTPUTS AND RESULTS	15
▶	<u>V.</u>	<u>MANAGEMENT AND MONITORING</u>	19
▶	5.1	MANAGEMENT	19
▶	5.2	MONITORING	19
▶	<u>VI.</u>	<u>STAKEHOLDER ENGAGEMENT IN STRATEGY DEVELOPMENT</u>	20
▶	6.1	STAKEHOLDER ENGAGEMENT IN NEEDS ASSESSMENT	20
▶	6.2	STAKEHOLDER ENGAGEMENT IN STRATEGY DEVELOPMENT	20
▶	6.3	KEY CHANNELS OF COMMUNICATION AND AWARENESS RAISING AMONG CITIZENS	20
▶	6.4	PLANNED ACTIONS TO MOBILISE STAKEHOLDERS	21

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.

- **Какво е „интелигентно село” за Куртово Конаре?**

Интелигентно село е това, което работи по добре планирана и интегрирана стратегия, обединяваща различните проекти на селото и възможностите за тяхното развитие и надграждане чрез включване на иновации и цифрови технологии. Интелигентното село се опира на своите традиции, обединява своите жители за решаване на местните проблеми, стреми се да подобри качеството на живот и мисли за това, което ще завещае на бъдните поколения.

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.

► Заключение:

Интелигентно/умно село е това, в което има активна местна общност, която работи **ЗАЕДНО** за решаване на местни проблеми и за постигане на по-добро качество на живот.

Европейски съюз

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
2014-2020

МЕСТНА
ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА
ОБЩИНА МАРИЦА

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020 г.

Благодаря за вниманието!

Емилия Шушарова – Експерт
по прилагането на Стратегията на Куртово
Конаре към Smart Rural 21
моб. тел.: 0885798084
e-mail: ema_sh@abv.bg